

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

List 24.

V četrtek 15. rožnika 1854.

Tečaj VII.

Češenje presvetiga Zakramenta.

Položne duše! vkupaj pridite,
In pesem združene povzdignite:
O bodi česen, hvaljen vsaki čas,
Presvet, prebožji Zakrament per nas!

Je na altarij hranjena skrivnost,
Naj prica glas vesel nje visokost:
O bodi.

Podobe same nizke vidi oko,
Spozna naj verno serce ginjeno:
O bodi.

Gospod in Bog nas tukaj sam živi,
Naj duh zavzét ponižno se glasi:
O bodi.

Vso milo-t daje tukaj Jezus v dar,
Hvaležno moli naj njegova stvar:
O bodi.

Se v jed deli Gospod z ljubeznijo,
Presrečna duša poj z gorečnostjo:
O bodi.

Nevernik, gresnik čuda ne spozná,
Pobožna družba več naj hvale da:
O bodi.

Preslah človeški jezik vendar je,
Angelski zbor prepevaj z nami se:
O bodi.

H.

K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Pred blagoslovam.)

O Jezus! kralj nebes in zemlje
V podobi belga kruha tam,
Teb, Jagnje, k' greh sveta odjemlje,
Ponižno pademo k nogam,
In združmo z angeleci svoj glas:
Teb, Jezus, slava večni čas! — J. Levčnik.

Cesar Karol V. na smertni postelji.

Kdor koli je kadaj zgodovine prebiral, vé, de je slavni rimsko-nemški cesar Karol V. poslednje dni svojiga življenja goljušivi svet zapustil, se na Spansko v Estremaduro podal, in v samostan stopil, kjer je daleč od posvetniga hrupa mogel bolj v miru za svojo dušo skerbeti. Lepo popisuje njegove poslednje dni in njegovo smert Englež William Stirling v svoji knjigi, v Londoni izdani pod naslovom: *The Cloister Life of the Emperor Charles the Fifth* t. j. samostansko življenje cesarja Karola petiga, iz ktere to le ponašamemo.

Karol V. je ves čas, ki je v samostanu sve-

tiga Justa živel, kadar je le slišal, de je umrl kateri njegovih nekdanjih prijatlov, znancov ali sorodnikov, hitro rekel svojim meniham, moliti za dušo rajnkiga in daritve svete maše opravljati. Ker se je to večkrat godilo, je njegovo sicer tiho in samotno življenje v samostanu nekako živečnost dobivalo. Zraven tega je veleva meniham vsaki dan svete maše brati naj pred za njega samiga, po tem pa tudi za njegove rajnke očeta, mater in zeno. Ko je spoznal, de se mu konec življenja bliža, je hotel se enkrat za vse sebi drage rajnke posebno moliti. Rekel je, de naj se bilje in černe maše za nje poredama opravljajo, kar je več dni terpelo, ker je bil za vsakiga poseben dan odločen. On sam je bil vsaki dan pri teh svetih opravilih s prižgano svečo, ki mu jo je služabnik zraven njega stojč deržal, v tem ko je on sam z duhovniki vred na glas pel in iz svojih molitvenih bukev prav pobožno molil. Kadar je uže za vse svoje rajnke na ta način bil poskerbel, je poprašal svojiga spovednika, ali bi ne mogel sadaj ze sam za se mertvaške službe Božje ukazati, za to de bi bilo se pred njegovo smertjo vse tisto storjeno, kar bi imeli sicer drugi zanj koj po njegovi smerti storiti? Fra Juan de Regla (tako se je klical njegov spovednik) mu odverne: de je mogoče, de ga bode Bog se dolgo na svetu pustil; kadar bo pa Bogu dopadlo, ga iz tega sveta poklicati, bodo vsi koj in radi za njegovo dušo molili; toraj mu ni treba za to nobene posebne skerbi imeti. Karol pa, ki si ni dal te misli iz glave vzeti, mu seže v besedo: Ali bi pa ne bilo dobro za mojo dušo, ako ukazem uže sadaj za njo moliti? — Menih odgovori: de, gotovo; dobre dela je bolji pred smertjo storiti, kakor jih odnasati, de jih se le po smerti drugi opravljajo. — Cesar je tadaj ukazal, in koj se je začelo vse k tej slovesnosti pripravljati; sredi cerkve so postavili visok mertvaški oder (katakalk), kakor so ga sicer ob enakih priložnostih postavljali; trideseti dan avgusta 1558., kakor pričajo pisane zgodbe tistiga samostana, so zares tudi začelene bilje s černo maso in navadnimi molitvami za še živiga cesarja imeli. Veliki altar, mertvaški oder in cela samostanska cerkev je bila razsvetljena od neštevilnih sveč: vsi menihi so stali vsaki na svojim mestu pred altarjem in v koru, in vsi cesarjevi služabniki so bili pri tem svetim opravilu pričujoči v globoko žalost pogreznjeni. Pobožni cesar sam je bil zraven, v černo oblečen, s prižgano svečo v roki, in je z menihi vred za svojo dušo molil. Med maso je cesar pred mašnika k altarju stopil, in mu svojo prižgano svečo v dar prinesel, v znamenje, de želi ravno tako svojo dušo izročiti svo-

jimu Stvarniku. — Več let, prejden se je bilo to zgodilo, je ravno tako mertvasko službo Božjo za se bil napravil še pred svojo smertjo Litiški (Lütlich) škof, kardinal Erard de la Mark, poslanec ravno tega Karola V. v zboru, kjer je bil za cesarja izvoljen; meni se toraj, de je cesar Karol hotel v tem posnemati njegov izgled. Omenjeni škof je potem več let zaporedoma do svoje smerti (1528) vsako leto to sveto cerkveno opravilo za svojo dušo ponavljal, in svojo trugo spremljal do groba, kteriga si je bil sam v svoji stolni cerkvi v Litihi pripravil. — Karol V. je po končanem svetim opravilu v cerkvi se v svoje sobe nazaj podal in nekaj pojužinal. Jedel je le malo, in po južini se je podal iz svoje sobe vun na solnce, ki je ravno se zatonu bližalo, pa vender še močno pripekalo. Solnčil se je tako dolgo, de je večer nastopil. In glej! cesar začne tožiti, de ga glava hudo boli; verne se hitro nazaj v svojo stanico in se uleže v posteljo. Matisio, njegov zdravnik, kteriga je bil zjutrej v bližnji kraj Xarandillo poslal k bolnima grofu Oropeskimu (di Oropesa), je uze najdel cesarja močno bolniga, in je rekel, de je obolel, ker je predolgo na pekočim solncu sedel. Drugo jutro mu je bilo vender nekaj bolje, tako de je zopet vstal in šel k sveti maši, ali vender se je še slabiga čutil, in posebno ga je huda zeja nadlegovala. Svojimu spovedniku je vender rekel, de mu je večerajsna mertvaška služba Božja dobro teknila. Ker se mu je danes solnce zopet prijazno zdelo, se je hotel zopet solnčiti. Ko se je na solnce usedel, si je ukazal prinesiti podobo svoje rajnce cesarice, ktero je nekaj časa zamišljen ogledoval. Potem si je ukazal prinesiti podobo Jezusa Kristusa, kako v vertu Getzemani moli, in pa Ticianovo podobo splošne sodbe. — Od tega dne je komaj še 20 dni živel. Deseti dan mesca septembra se je spovedal in je prejel sveto Rešnje Telo z veliko pobožnostjo in 19. dan ravno tega mesca sveto poslednje olje. Ko so se pri tem svetim djanji molili sedmeri spokorni psalmi, litanije in druge navadne cerkvene molitve, je cesar sam zadosti glasno odgovarjal. Po končanem svetim opravilu se je zdel bolj pokrepan, in prav nič oslabljen. — Dvajseti dan mesca septembra je bolezen najhujši pritisnila. Od polnoči je bil vedno pri njem njegov spovednik, in tudi pridigar Villalva, kteri je po cesarjevem ukazu večkrat na glas mu naprejal besede iz svetiga pisma, posebno iz psalmov. Psalm, kteriga je cesar naj raji molil, je bil tisti, ki se začinja z besedami: Domine, refugium factus es nobis (Gospod, ti si naša pomoč, psalm 89.) — Koj potem, ko se je dan napočil, je hotel sam biti s svojim kamornikom. Kadar so bili tadaj vsi drugi odstopili, je djal: „Luis Quixada! jaz cutim, de moje moči počasi zginjajo; pa naj bo Bog tudi za to zahvaljen, saj se godi njegova sv. volja. Reci kralju, mojimu sinu, de ga prosim, de naj ne pozabi mojih služabnikov, kteri so mi do moje smerti zvesto stregli; de naj da primerno službo Vilhelmu Van Male-tu itd.“ — Potem je cesar želel prejeti sveto Popotnico in sveto poslednje Olje. Prineseno mu je bilo toraj sveto Rešnje Telo iz cerkve ob sedmih, spremljeno od vsih menihov v procesii. Bolnik je z naj večji pobožnostjo ga prejel iz rok svojiga spovednika; ali z veliko težavo je sveto hostio zavžil, ter je nekaj časa potem svoje usta odperl in Quixada ukazal pogledati, ali jo je zavžil. Akoravno uže močno oslabljen, je vender na molitve okoli stoječih še ve-

dno odgovarjal, in posebno z veliko pobožnostjo ponavljal besede: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum; redemisti nos Domine, Deus veritatis, t. j. v tvoje roke, Gospod! priporočam svojiga duha; ti, o Gospod, rešnični Bog, si nas odrešil. In še dolgo po prejetim najsvetejšim zakramentu je na postelji klečal in z veliko pobožnostjo presveto Rešnje Telo molil. Vender pa ga je kmali zopet bolezen primorala se nazaj vleči; zelodec mu ni nobene stvari več obderžal, temuč je vse od sebe dajal, kar ga je tako oslabilo, de je večji del dneva brez ganutja in z zapertimi očmi ležal; vender pa je za vse dobro vedil, kar se je okoli njega godilo. — Okoli poldne je prišel tudi viši škof Carranza k bolniku; bolnik ga je koj spoznal, mu nekaj maliga rekel ter mu velel se malo odpočiti. Tudi Oropeski grof in njegov brat Don Francisco sta prišla, akoravno sta tudi ona ravno kar komaj ozdravela od hude bolezni. — Popoldne se je govorilo, de cesar vedno bolj onemaguje, in zatorej so se vsi njegovi prijatli k njemu sošli. Najdli so ga popolnoma pokojniga in pri čisti pameti, za kar je posebno Boga hvalil, ker se je zelo bal bledenja. Viši škof mu je nekaj tolaživnih besed govoril; ali ker je bil neprijazniga obraza, in še zraven tega ravno hripav, je cesar malo nevoljno z glavo potresel; zavoljo tega se mu je Quixada približal in tihama priseptal: „Tiho, tiho, Oče! ne motite sadaj cesarja.“ Viši škof je tadaj umolknil. — Proti osmi uri zvečer je cesar vprašal, ali je uže pripravljena zanj blagoslovljena sveča; moči so ga vidama popušale. Zdravniki so brez ovinkov na ravnost pravili, de ne morejo nič več pomagati, de ni več nobeniga upanja, de bi cesar še dalej živel. Cornelio se je proč podal na svoj dom; Matisio je ostal pri bolnikovi postelji, sadaj pa sadaj žilo cesarju slatal, in okoli stoječim pravil: „Cesar bo živel javalne še dve uri — še eno uro — še pol ure.“ Karol je v tem ležal, de ni sam za se nič vedil; nekterekrate vmes pa se je po malim zopet zbrihtal, kaj maliga pomolil, in svoje oči proti nebu obračal. Naposled se malo privzdigne in pokliče: „Vilhelm!“ in Van Male je koj priskočil, ter spoznal, de cesar želi, de naj ga na postelji na drugo stran oberne. Ko ga je obračal, je cesar začel umirati. Zdravnik se oberne proti vratam, in reče visimu škofu, ki je ondi stal: Domine, jam moritur, t. j. gospod, uže umira. Viši škof stopi bližej k postelji, in z njim kaplan Villalva, kterimu je pomignil, de naj govori. Bilo je uže skoraj dve po polnoči, 21. dan mesca septembra, god in praznik svetiga Matevža aposteljna. Kaplan se oberne proti umirajočimu cesarju, in mu pravi, „de se zamore srečniga šteti in veseliti, ker je bil rojen na dan svetiga Matevža, ki je bil od Izveličarja med dvanajstere pristel, in ker umira tudi na dan svetiga Matevža, kteri je iz ljubezni do Jezusa vse posvetno zapustil, kakor je tudi cesar zavoljo Boga zaničeval vso posvetno čast in visokost.“ Na ta način mu je nekaj časa govoril; na zadnje pa reče cesar: „Prišla je zadnja ura; prinesite mi sem prižgano svečo in podobo Križaniga!“ — To ste bile dve naj drajši svetinji, ki ju je Karol dolgo bil hranil za svojo smertno uro. Sveča je bila vzeta z altarja Matere Božje v Montseratu; podoba Križaniga pa je bil prav umetno in lepo narejeni krucifiks, ki ga je v rokah imela njegova rajnce žena v Toledu, ko je na mertvaškim odru ležala, in ki je pozneje tudi njegoviga sina v Esco-

rialu v smertni uri tolazil. Cesar Karol je sprejel oboje prav željno iz nadškofovih rok, prizgano svečo v eno roko, v eno pa podobo Križaniga, nekaj časa tihama milo gledal na podobo svojiga Odrešenika, in potem jo na svoje persi pritisnil. Tisti, ki so bližej njegove postelje stali, so ga slišali serčno izgovarjati te besede: **Ya voy Senor t. j. Gospod!** sadaj pridem. In koj so ga njegove moči popustile, njegova roka ni bila več v stanu deržati krucifiksa, ki ga je viši škof vzela in ga pred njim deržal. V kratkim se je zapazilo v njem neko smertno borenje med dušo in telesam; še enkrat je cesar svoje oči vperl v podobo Križaniga in glasno zavpil, de so ga tudi zunaj stanice slišali: „Oh, Jezus!“ — in pri tej besedi je svojo dušo izdihnil. (Rambler, december 1852. str. 502—506.) S.

Z a p e l j i v c i.

Od serčne radosti žarè oči skerbniiga vertnarja, kadar se v široki ogradi pod kosatimi drevesi ponosno spreha in glavo proti vejam vzdiguje, ki so nakopičene s kozulji beliga in rudečiga cvetja. Zlati up obilno sadu pridelati mu slajša grenkost vžito pri izreji in otrebljevanji dreves, in razvedruje mračne skerbi za prihodnost. Ali kako gorka žalost prevzame njegovo dušo, ko čez kaj časa grozovitna slana vse cvetje popari, ali ga ostudni merčesi pokvarijo in požro! Vertnar plaka in mile solzè pretaka, ali vse zastonj. Marsikaka soseska je podobna temu rajskimu vertu. Duhovni sadè uspešno besedo Božjo, ktera veselo kali, da se poniznost in pohlevnost, pokoršina in vdanost duhovski in deželski gosposki, gorečnost za čast, službo in besedo Božjo med vernimi prijetno razcvitajo, deviška čistost se lesketa, edinost in ljubezen vso sosesko zvezujete, usmiljenje in miloserčnost jo od popačenih in sirovih terdoglavcov odlikujete. O koliko druziga sadu za nebeški raj si obeta neutrujeni dušni pastir, kako mu serce igra, ker ves trud mnogo poplačan vidi! Tode nenadama huda slana zapeljivosti cvetje prelepih čednost posmodi; in na njih mestu pribodè iz ostrupljenih tal žgeče kropive, bodeče ternje osobnosti in neposlušnosti proti duhovskim in deželskim gosposkam, ktere podložni spervigo dražijo in potem se jim clo ustavljajo, ter jim prešerno in napihnjeno kratè svete in stare pravice; zvirà se široko in visoko smradni plevel mlačnosti za Božje reči. Bogu prijetni darovi vsakdanje molitve zastajajo, strah Božji zgine in ž njim vse čednosti splavajo; čistost blišeča začne tamneti, venec nedolžnosti veneti, goreča radodarnost usahuje in ledena sebičnost po vsih sercih gospodari.

I kdo ima vender tako strupeno sapo, ktera ne oskrni samo zdraviga cvetja, ampak clo nasprotni sad donša? Gotovo ni od prijatla, temveč od priseženiga sovraga Kristusove cerkve, od paklenske pošasti, od hudiča nevošljivca, lažnjiveca in ubijavca od začetka sveta. On zemljo predirja, vse kota ovoha, vse pobožnosti osledi in ne miruje, dokler duše ne izvodi in ne zapelje. Mnogo jih paklenski kralj z ozke staze na široko cesto zaverne, ali pri dušah v pobožnosti uterjenih on le malo opravi. Pošilja potem svoje podložne, naj bolj prekanjene in naj umetniši zapeljivce do njih, ali osramoteni se potepeno in prihuljeno nazaj k gospodarju priklatijo. Kaj storiti? Urno zbere zlodej svetovavce in vse podložne hudobne duhove. Posvetvajo se dolgo, pa vender še nobeniga sklepa

ni. Zadnjič opomni ves sključen in zgerbančen vrag, da bi gotovo posvetni kraljevi služabniki opravili, kar sami zbrani duhovi ne premorejo. „Ti imaš prav, ti vender vedno svetvati veš, ko že vsi drugi butasti in neumni obupajo. Zaslepljen sim bil, da se svojih pomagačev spomnil nisim, tako zvitih, prihlinjenih in derzних tovaršev, vse naše povelja se vsikdar zvesto in natanko spolnivših; svojih bratov, ki so mi posamezni že več skonca svitlih in svetih duš zadnjič prav černih v pakel dovedli, kakor vi podložni moji vsi skupej. Kaka umetnost je neki v grehe zakopane duše v našo družbo pripeljati! Ali pobožne v zanke vjeti in nam pridružiti, to samo moji bratje na unim svetu premorejo. Res so oni mogočniši od mene samiga, kralja vsih zlodjev. Oni, le oni sami morejo spolniti, kjer naša moč opeša. Naj živè in se množè vsi naši tovarši uniga sveta!“ „Naj živè, naj se množè, naj duše morè“, zacvilijo, zatulijo in zagromè vsi zbrani hudiči. „Ploskajte z rokami, z nogami ob tla terčite vsi zapeljivci, ko vidite, kako vas clo vikši hudič, vodja vse paklenske soderge, čisla, in z bratovim primkam počasi! Le služite mu, le tolste darove mu žgite, za nje vam bo on že tudi stoterno prikuril v svojim ognjenim prebivališi!“

Zbiralise razpustivši kralj zbrano trumo svojih duhov v hudobne ljudi buti, naj bi ž njimi zedinjeni vse bogoljubne duše nevedama v brezno hudobij pripeljali. To je dobra zmes, clovek in zlodej prav tesno zvezana! Taka zmes res več zda za pohujšanje sveta, kakor zbrana množica vsih hudičev. Vsaka duša hudičevo navdajanje kmalo spozna, in gorjè mu potem! preganja ga iz vsih kotov, nima miru, dokler je ne pobegne, od kodar je došel. Hudič je tako rekoč nekako buren in neukreten; ali gòdna zmes previdno dela. Duša se cloveka ne ustraši kakor satana; clovek je priliznjen, hvali, pomiluje tako slepo pokorsino, podkopava zaupanje v duhovne, ker sem ter tje kako pomenljivo besedico govoram vplete, potem jih černi in obrekva, zoper nje šunta in hujska. Rahlo in počasno, pa gotovo s takim ravnanjem v hudičeni clovek sladko in blaženo koreniko zaupanja in pokorsine proti duhovšini izpleve, in grenak, gerčev in rogovilat stor nezaupnosti in osobnosti v zapeljano serce zakopa. In tega je ravno večlovečeni hudič želel; zdaj dušo lahko do naj večih in groznejih hudobij urno dožene, zdaj je vse, kar duhoven govori, gola laž, prekanjena izmislija: zdaj pa tudi vsa paklenska množica vriska, uka in raja, ker zagotovljena jim je duša, od posvetnih zlodjev, hudičevih psičkov ulovljena. In ko bi z eno samo dušo ta gadji zarod zadovoljen bil, bi se še ne poznala slana zapeljivosti tako vidno v duhovni. Ali zopet se družih lotijo in tako si velik trop naberò, kteri iz belih golobcov sajasti vrani postanši Kristusove neveste od mane in bistrih virov večniga življenja vabijo in kličejo k ostudnim in gabnim kalužam. In tako se zapeljvanje množi, svet kvari in že tukaj v pakel spreminja. Varujte se posebno vi, seljani po deželi, tacih zapeljivcov, ne verjemite vsake besede, ktera iz širokih ust nekterih ljudi dohaja, ki so, čeravno vsi puhli in piškavi, vender do razpoka napuhnjeni in pravi večlovečeni škra-teljni. Tacim se smejo po splošni skušnji pristevati slabi vojaki, kteri so bili od začetka vojasine do sadanjih časov zametvavci Boga in Božjih reči. Koliko kak vojak velja, se kmalo sam lahko prepričaš. Kali ne, kako se poslovljeni v domačii ko-

šatijo enako pavu v solnčnim blisku. „Sim cesarju služil!“ se osabno baha, „sim te in te dežele prehodil“, in zdaj jih napove, kolikor jih je kterikrat pri kakim pogovoru vojakov ali družih ljudi naletel in zapametval, če tudi niso v našim cesarstvu ali še clo ne v našim delu sveta. Oni vedo, ali vsaj hočejo vediti clo več kakor kak omikan in v teh rečeh izučen človek. Kako se šopirijo, kadar nevednim in priprostim seljanam od bojev in vojsk pripovedujejo, koliko čudovitih reči so sami storili! i. t. d.

In tem razklenjenim, tem lažnjivim ustam bi kdo mogel kaj verjeti? To lastnost le zato navodim, da se takih mož veljava spozna. Ako so pa tako korenjaški v bahanju, kako orjaški ali nedoseženi morajo še le v razvadah biti, katerih je med vojaštvam veliko število! Varovati se je treba zastaranih voznikov, goljufnih kramarčikov, kateri s culico na plečih od hiše do hiše cincaje sem ter tje marsikako ljulieno seme zasevajo, kakor tudi berkeži v gosposki suknji, hudobni rokodelski učenci in hlapci, posli in pohajkvavci, ki so se perhliga mestniga duha navzeli. Gnjili rod vsih naštetih ljudi *) se zavolj vedniga tavanja in stikanja po svetu naj večih, naj studnijih, naj hujših gerdobij, tako rekoč izlečka vsih pregreh do verha napijo. Od poboljšanja ni sluha, zato se slabe njih razvade v vsakim kraji razevitajo in grozni sad obrode. Kakor ognjeni plamen vse okrog sebe požre, enako in še dalje okoli sebe okuži taka gerdavš vse ljudi, osmodi in popali vse nadepolno cvetje keršanske kreposti.

Dopovedvajo doživene, pohujšavne prigodbe, svetost in Božje reči zasmehujejo, napuh jih razganja, iz gerdih ust jim kipe besede, ktere poštenim kervavo rudečico po licih napravlja, kratko se mora reči, da so njih govori smradne kaluže, iz katerih kužni in morivni hlapovi puhté, kateri vsi okolnosti dušno bolehanje in hiranje prinesó; njih djanja pa so ognjena strela, ktera v okužene hiravce tresi in gasnejoče duše popolnoma ubije.

To je sad zapeljivcov, žerki sad vhudičenih ljudi. Vsak pastir naj zavaruje zgodaj svojo čedo pred njimi, ako se neče prepozno in zastonj iz dolziga spanja zbuditi.

Varuje pa naj se jih vsak skerbneje kakor steklih psov. Posebno radi v sadanjih časih vero podkopavajo, in ko vero vzamejo zlasti revežu, nu vso tolažbo ukradejo, ga že tukaj v pakel pogreznajo.

Čujte tadaj, ker vaš zopernik kakor rujoveč lev okoli hodi in iše, koga bi požerl!

Pismo gospod misionarja Lavtžarja iz Antverpna (29. vel. travna 1854).

V Antverpen smo že 5. nedeljo po veliki noči prišli, se ve de po železnici. To mesto je ob reki seldi, ki je tolika, da morske ladije nosi; zato ima mesto zavetje. Mesto je prav veliko, ima 70.000 prebivavcov, 9 fará, 1 Jezuitarski samostan s sobivališem vred, 2 ali 3 nunske samostane. Mesto že od nekđaj zavoljo dobriga keršanskiga duha slovi. Škofijska cerkev je gotiška in prav lepa; zvonik je silno visok in ima lepo poterkovanje.

*) Med velikim kupam ljulike, stoklasa in družiga plevela se vedno še kaka rumena pšeniceca najde, tako se tudi v omejenih stanovih posteni, hvale vredni kristjani dobé. Pisatelj.

Tudi druge cerkve so lepe. Po Francoskim in v Belgii imajo duhovni zméraj čevlje in talar. Nam so v žagradu vselej talarje dali, da smo v njih maševali. Mašne oblačila so kakor v Parizu tako tudi tukaj neizrečeno lepe. Hostije so v Parizu veliko večí kakor pri nas, tukaj pa manjši. Kolikor sim vidil, se mašne pravila prav natanko spolnujejo. V Antverpnu imajo še clo 2 trači v žagradu za otéranje perstov pred mašo in po maši; pri eni je zapisano „ante missam“, pri eni pa „post missam“. Tudi je tukaj v kelhu žlicica, s ktero se pri darovanju voda v vino deva. Litanij ali roženkranca ob nedeljah ne molijo, ampak večernice, duhoven tiho pri altarju, na koru pa glasno z orglami vred. Tukaj mende le večidel po flamsko govore, ker sim le v tem jeziku slišal pridigovati; ta jezik je sicer z nemškim v rodu, za nas pa vender nerazumljiv: govore pa tudi po francosko. Križev teden so tukaj procesije le v cerkvi; štirkat so duhovni in ljudstvo okoli šli ter spokorne psalme in litanije molili. V Parizu in Antverpnu so tudi pobožnosti mesca veliciga travna.

Odkar so se naš prečastiti škof v sredo z misionarjem Dunne-tam na parniku po morju podali v Novi Jork, kjer imajo več opravil, dobivamo peteri duhovni v samostanu dobrotnih nun opoldne in zvečer hrano brez plačila. Bog ima povsod svoje častivce in misionarjem povsod po dobrotnih ljudeh daje, česar potrebujejo.

Ce bo Bog dal, jo bomo jutri popoldne odrinili, in upamo v 4 ali 6 tednih v Novi Jork priti. Peljali se bomo pa na ladii z jadri, ker ta vožnja ni toliko draga. Imena mojih tovaršev v misionu so: Lorenc Dunne (Den), Irčan, mlad, ljubeznjiv, umen in ponižen mož, ki je že nekaj časa pri predgorju dobriga upanja bil; Timotej Cacarić, iz mesta Monspeller-a na Francoskim, dobroserčen, pogumen, že bolj postaren mož, ki je bil že 3 leta v Sinigaglii učenik stričnikov svetiga očeta papeža, od kteriga je tudi veliko svetinjó prejel; učeniki Jaboeuf iz Francoskiga; imena družih so že znane. —

Budieviški škof, prečast. gosp. Valerian Jirsig, so veliko saboto vojaka, juda, vpricho vsih korarjev in veliko duhovnov, in vsih vojaških častnikov slovesno kerstili.

Louis Lucian Bonaparte, drugi sin kneza Canino-ta, 25 let star, si je duhovski stan zvolil.

Iz Temešvara se je časniku „Buda P. Hir.“ naznanilo, da so prečastiti Čnaški škof Čajághy vsim duhovnam svoje škofije prepovedali Dunajski časnik „Presse“ brati in imeti.

Pariški „Constitutionnel“ piše, da v Rimu kneza Leona iz Armenije pričakujejo, ki se bo s svetim očetam o združenju izhodne cerkve z rimsko pogodoval.

Premembe duhovšine.

V Goriški viši škofiji: Gospod A. Lumbar, kaplan v Zapotoku, je postal vikar v Stjaku; na njegovo mesto pride g. M. Leskovic, dosadanji kaplan v Vojsčici.

Zastran afrikanskiga misiona — se vsim prijattam misiona in ondotnih gospodov misionarjev naznani, da bo s sedanjo odpravo, ki s perrim parobrodam prihodnjiga mesca iz Tersta odrine — av lepa perlošnost, če ima kdo kej naročiti ali poslati. **Jeran.**